

**Turun perusopetuksen
opetussuunnitelman
koulukohtaiset kirjaukset
luvut 1–12
1.8.2016
Hepokullan koulu**

TURKU
Hepokullan koulu

SISÄLLYSLUETTELO

1.4 Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut

4 Toimintakulttuuri

4.1 Toimintakulttuurin merkitys ja kehittäminen

4.2 Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

4.3 Oppimisympäristöt ja työtavat

4.4 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

5.2 Yhteistyö

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

5.4. Opetuksen järjestämistapoja

6 Arviointi

6.2. Arvioinnin yleiset periaatteet

6.4. Opintojen aikainen arviointi

6.4.1 Arviointi lukuvuoden aikana

6.4.3 Opinnoissa eteneminen perusopetuksen aikana

6.5 Käyttäytymisen arviointi

6.11.3 Välitodistus

7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

7.1.1 Ohjaus tuen aikana

7.1.2 Kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana

7.3.2 Oppimissuunnitelma tehostetun tuen aikana

7.4 Erityinen tuki

7.4.3 Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

7.4.5 Pidennetty oppivelvollisuus

7.5.1 Tukiopetus

7.5.2 Osa-aikainen erityisopetus

8.4. Oppilashuoltosuunnitelmat

12.1 Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

12.2 Valinnaiset aineet

Liite 1. Ohjaussuunnitelma

Liite 2. Taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit (3.lk)

Liite 3. Yhdenvertaisuussuunnitelma

1.4 Paikallisen opetussuunnitelman laadinta ja keskeiset opetusta ohjaavat ratkaisut

Hepokullan koulun tuntijako

Aine	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	yht
äidinkieli ja kirjallisuus	7+1	7+1	5+1	5	4	4	3	3	4	42
A1-kieli	1	1	2	2	3	2	2	2	3	16
B1-kieli						2	2	1	1	6
matematiikka	3	3	3	4	4	4	3	4	4	32
ympäristöoppi	2	2	2	3	3	2				14
biologia, maantieto ¹							2	2	3	7
fysiikka, kemia ²							2	3	2	7
terveystieto							0,5	1,5	1	3
Ympäristö- ja luonnontieteet yhteensä										31
uskonto, ET	1	1	1	1	2	1	1	1	1	10
historia ja yhteisk. ³				1	2	2	2	2	3	12
musiikki	1	1	1	1	1	1	1	1		8
kuvataide	1	1	1	1	1	2	2			9
käsityö	2	2	2	2	2	2	3			15
liikunta	2	2	3	3	2	2	2	3	2	21
kotitalous							3			3
tai- ja tai val. tunnit ⁴			2					2	2	6
Taide- ja taitoaineet yhteensä										62
oppilaanohjaus ⁵							0,5	0,5	1	2
valinnaiset aineet ⁶				1	1	1		3	3	9
valinnainen B2-kieli ⁷								2	2	0
minimituntimäärät	19	19	22	24	25	25	29	29	30	222
koulun lisätunnit⁸	3						1			226
tunteja yhteensä * (koulu täyttää)	21	21	23	24	25	25				226
vapaaehto. A2-kieli ⁹				2	2	2	2	2	2	12

Opetuksen järjestämiseen liittyvät muut ratkaisut

Tämä asiakirjan lopusta löytyvät seuraavat dokumentit:

- Hepokullan koulun ohjaussuunnitelma (Liite 1)
- Hepokullan koulun taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien kuvaukset (Liite 2)
- Hepokullan koulun yhdenvertaisuussuunnitelma (Liite 3)

4.1 Toimintakulttuurin merkitys ja kehittäminen

Hepokullan koulun kuvaus yhdessä suunnittelemisen periaatteista:

Yhteissuunnittelun periaatteena on avoimuus ja lukuvuoden osalta se alkaa suunnittelupäivästä. Yhteissuunnittelu on **viikottaista luokka-asteittain, lisäksi opetushenkilöstö kokoontuu** ~~koostuu~~ kaksi kertaa kuukaudessa ~~pidettävistä yhteisistä palaverista~~ **yhteiseen palaveriin**, joka on ~~jotka ovat~~ tarpeen mukaan joko informatiivisia tai keskustelupainotteisia. Näillä pyritään joustavaan kouluarkeen, tasapuoliseen tiedon- ja työnjakoon sekä mahdollisuuteen jokaiselle tulla kuulluksi. Johtoryhmä, KOR sekä oppilaskunta valmistelevat asioita em. yhteispalaverihin, **jotka voidaan pitää myös etänä tarpeen niin vaatiessa.**

Lukuvuoden aikana yhteissuunnittelua tehdään opetushenkilöstön osalta luokka-asteittain sekä aineryhmitäin. Yhteissuunnittelua käytetään tarpeen mukaan teemoihin ja ajankohtaisiin aiheisiin. Oppilaat osallistuvat suunnittelutyöhön ikätasolle sopivalla tavalla joko suoraan vanhempainyhdistyksen tai oppilaskunnan **ja luokkatoimikunnan (LUTU-tunnit)** välityksellä. Vanhempainyhdistys osallistuu suunnittelutyöhön joko yhdysopettajan välityksellä tai suoraan koulun tapahtumiin liittyen.

Työjärjestyksellä pyritään mahdollistamaan lukuvuoden aikana tapahtuva yhteissuunnittelu.

4.2 Toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat periaatteet

Hepokullan koulun kuvaus luokkatuntien järjestämisen periaatteista:

~~Luokkatunnit järjestetään kerran kuussa, kaikilla luokilla saman viikon aikana. Aikatauluun vaikuttavat oppilaskunnan hallituksen asettamat tehtävät.~~ **LUTU-tunnit pidetään kaikissa luokissa kuukausittaisen oppilaskunnan kokouksen jälkeen, jotta oppilaskunnassa käsitellyt asiat tavoittavat kaikki oppilaat. Tavoitteena on pitää LUTU-tunti viikon sisällä oppilaskunnan kokouksesta.** Luokkatunneilla oppilaita kuullaan ja sovitaan yhdessä luokan toimintatavoista. Luokkatoimikunnat ottavat vastuuta luokkatuntien järjestämisestä, **ja luokanopettaja vastaa ko. tuntien toteutumisesta.**

Alueellisen pienluokan edustaja(t) voi osallistua oman yhteistyöluokan LUTU-tunneille, mikäli pienestä oppilasryhmästä luokkatoimikunnan kokoaminen koetaan haastavaksi.

4.3. Oppimisympäristöt ja työtavat

Hepokullan koulun kuvaukset oppimisympäristöjen kehittämisen tavoitteista:

- lisätä pedagogisten ja joustavien kokonaisuuksien suunnittelua, huomioida eri oppiaineiden erityistarpeet
- lisätä oppimistilanteita koulun ulkopuolella
- lisätä itsenäistä opiskelua

- lisätä tieto- ja viestintäteknologian monipuolista käyttöä
- pyrkiä lisäämään oppilaiden **henkilökohtaisten päätelaitteiden** ~~omien tietoteknisten laitteiden~~ käyttöä opetuksessa
- lisätä huoltajien osallisuutta oppilaan oppimisessa
- turvallisen ja terveellisen kouluyhteisön luominen
- tehdä ekologisia ja esteettisiä materiaali- ja välinehankintoja suunnitteluun ja työskentelyyn
- tukea hyvää työrauhaa sekä ystävällistä ja kiireetöntä ilmapiiriä
- pyrkiä opetustilojen mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön

Hepokullan koulun kuvaukset työtapojen kehittämisen tavoitteista:

- monipuolisten työtapojen lisääminen
- lisätä oppimisen vuorovaikutteisuutta
- huomioida oppiaineiden erityispiirteet ja laaja-alainen osaaminen
- lisätä monipuolisen ja tarkoituksenmukaisen tieto- ja viestintäteknologian käyttöä
- ohjata oppilaita suunnittelemaan ja arvioimaan työskentelytapojaan

4.4 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Hepokullan koulun toimintakulttuuri

Hepokullan kouluyhteisössä sitoudutaan yhteiseen toimintakulttuuriin. **Koulun työtä ohjaavat valtakunnalliset lait, asetukset, säädökset, virkaehtosopimukset, OPS, Turun kaupungin ja sivistystoimen johtosäännöt sekä koulun järjestyssäännöt.**

Hepokullan koulun toimintaperiaatteina ovat kiireettömyys, joustavuus, hyvät tavat, keskustelu, monipuolisuus, arjenhallinta, itseluottamus, avoimuus, toisten arvostaminen, yhteisöllisyys, vastuullisuus, tavoitteellisuus ja turvallisuus. **Keskeisimpänä työtapana** on avoin, rehellinen ja toisia kunnioittava vuorovaikutus.

Hepokullan koulussa kasvatetaan lapsia, jotka ovat oma-aloitteisia, yhteistyökykyisiä, suvaitsevaisia, rohkeita, tasapainoisia, ympäristötietoisia, myönteisesti tulevaisuuteen suhtautuvia, luovia ja **sekä** itsestään **että** muista huolehtivia maailmankansalaisia.

Hepokullan koulun **toimintakulttuurin kehittämisen** tavoitteena on:

- kannustaa kaikkia yhteisön jäseniä oppimiseen, jota vahvistaa yhdessä tekeminen ja osallisuuden kokemukset
- edistää yhteisön ja yksilöiden hyvinvointia ja turvallisuutta
- parantaa koulussa viihtymistä
- rohkaista avoimeen ja toisia arvostavaan vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön, jossa on tilaa kokeilemiseen ja virheistä oppimiseen
- lisätä yksilöiden ja ryhmien välistä ymmärrystä ja kunnioitusta sekä vastuullista toimintaa monikulttuurisessa ja monimuotoisessa yhteisössä
- **erilaisten oppijoiden huomioiminen ja hyväksyminen**
- kannustaa kaikkia yhteisön jäseniä demokraattiseen vuoropuheluun ja osallistumiseen
- edistää yhteisön yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa
- kestävään elämäntapaan kannustaminen

Kouluyhteisössä kannustetaan kaikkia jäseniä uuden oppimiseen ja kouluttautumiseen sekä tiedon ja taidon jakamiseen. Hepokullan koulussa opettajilla on mahdollisuus järjestää Peda-iltapäiviä, joissa jaetaan kollegiaalisesti omia erityisosaamisen taitoja sekä koulutuksissa saatuja tietoa. Opettajat päivittävät säännöllisesti sijaiskansiota, jotta luokkaa koskevat tärkeät arkikäytännöt ovat helposti löydettävissä.

Vuorovaikutuksen tulee olla avointa, rehellistä ja kunnioittavaa kaikissa tilanteissa. Hepokullan koulussa aikuiset toimivat malleina oppilaille kielitietoisesta yhteisöstä. Kielitietoinen opetus ja kasvatusta korostavat kielen merkitystä oppimisessa, vuorovaikutuksessa sekä yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa. Kielitietoinen yhteisö tukee oman kulttuuritaustan arvostusta ja identiteetin rakentumista. Hepokullan koulun arjessa arvostetaan eri kieliä ja niitä käytetään luontevasti rinnakkain. Oppilaita ohjataan toimimaan erilaisissa rooleissa, jakamaan tehtäviä keskenään ja ottamaan vastuuta sekä henkilökohtaisissa että yhteisissä tavoitteissa.

Koulua johtaa rehtori apunaan johtoryhmä, joka koostuu vararehtorista ja kahdesta neljästä (4) opettajaedustajasta. Johtoryhmän jäsenet (3) toimivat opettajatiimien vetäjinä. Joillakin opettajilla on sovittuja vastuualueita, esim. alkuopetus, turvallisuus, erityisopetus, alueelliset pienluokat, jne. Toiminnan kehittämistä ja suunnittelua delegoidaan eri menetelmillä kaikille koulussa toimiville henkilöryhmille. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat KOR-kokoonpanoon. Sen tehtävänä on edistää kouluyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta tekemällä yhteistyötä koulun henkilöstön ja muiden eri toimijoiden kanssa. Hyvä yhteistyö on edellytys myös toimivalle oppilashuollolle.

Työtä organisoidaan annettujen resurssien pohjalta, ja perustettujen opetusryhmien erityistarpeita huomioiden. Työjärjestysten laadinta toteutetaan yhteistyössä johtoryhmän kanssa opettajia kuunnellen. Työjärjestyksellä pyritään lisäämään mahdollisuuksia yhteissuunnitteluun ja samanaikaisopetuksen toteuttamiseen. Yhteissuunnitteluajan lisäämiseksi työjärjestykseen luodaan mm. päiviä, jolloin opettajien työpäivä joko alkaa tai loppuu samaan aikaan. Luokkarajat ylittävillä teematunneilla voidaan myös järjestää yhteissuunnittelu-aikaa. Rinnakkais- ja samanaikaisopettajuudella sekä tuen tarpeet havainnoimalla pyritään vastaamaan opetusryhmien erityistarpeisiin. Opetusta toteutetaan joustavissa ryhmissä. Koulussa järjestetään vähintään kaksi monialaista oppimiskokonaisuutta lukuvuoden aikana. Oppitunnit sijoittuvat pääasiassa arkipäiviin välille klo 8 – 16 ja ruokailut klo 10.30 -12.00.

Oppimisympäristönä toimii pääasiassa koulurakennus, luokkatilat ja pihapiiri. Oppimisympäristöksi etsitään mahdollisuuksien mukaan oppimista innostavia ja tukevia työskentely-ympäristöjä koulun alueen ulkopuolelta. Hepokullan koulussa pyritään tekemään vastuullisia ja kauaskantoisia hankintoja työympäristöjä suunniteltaessa ja toteutettaessa. Koulussa työskennellään monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen. Oppilaat osallistuvat opiskelu-ympäristöjen suunnitteluun ja toteutukseen. Koulun erilliset opiskelupisteet tukevat työrauhaa ja opetustilat ovat tehokkaassa käytössä.

Opetuksen eriyttäminen ja eheyttäminen antavat oppilaalle mahdollisuuden suunnitella itse opiskeluaan, valita erilaisia työtapoja ja edetä yksilöllisesti oman osaamisensa mukaisesti. Opettaja ohjaa oppilasta valitsemaan työtapoja, jotka vahvistavat lapsen itseohjautuvuutta sekä oppimaan oppimisen taitoja. Monipuoliset työtilat ja työskentelytavat rikastuttavat opetusta ja mahdollistavat paremmin oppilaan tukemista. Oppilas kykenee näin myös osoittamaan monipuolisemmin osaamistaan. Draamaa, toiminnallisuutta ja eri oppimiskäytäntöjä (aistit) käyttäen, pyritään saavuttamaan oppimisen iloa ja tehdä tilaa luovuudelle.

Hepokullan koulussa oppilaat osallistuvat kouluyhteisön kehittämiseen luokkatoimikuntien ja oppilaskunnan hallituksen välityksellä. Oppilaskuntatyö edistää demokraattista vuoropuhelua ja osallistaa oppilaita toimimaan vastuullisesti kouluyhteisössä. Kummi- ja tukioppilastoiminta antavat kaikille oppilaille mahdollisuuden edistää kouluyhteisön hyvinvointia ja lisätä kouluviihtyvyyttä.

5.2 Yhteistyö

Hepokullan koulun kuvaukset kodin ja koulun yhteistyöstä:

Hepokullan koulussa toimii aktiivinen vanhempainyhdistys, joka kokoontuu säännöllisesti. Jokaiseen kokoukseen osallistuu opettajaedustaja, joka vastaa tiedonkulusta. Huoltajat osallistuvat vuosittain koulun tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen. Vanhempainyhdistyksen mielipidettä kuullaan.

Huoltajat voivat käyttää vaikuttamisen kanavana vanhempainyhdistystä. Koulun kotisivuilta löytyy myös vanhempainyhdistyksen oma välilehti.

Koulu **pyrkii järjestämään** järjestää lukuvuosittain vähintään kaksi yhteisöllistä tilaisuutta tai teemapäivää, joihin huoltajat kutsutaan. Tavoitteena on tarjota huoltajalle mahdollisuus tutustua koulun arkeen. Luokanopettaja kutsuu huoltajat ~~vähintään kerran vuodessa~~ **tarvittaessa** huoltajatapaamiseen, arviointikeskusteluun tai vanhempainiltaan ~~merkeissä~~. Erityistilanteissa tapaamisen sijaan ollaan etäyhteydessä huoltajaan tietotekniikkaa hyödyntäen.

Hepokullan koulun kuvaus siirtymävaiheen yhteistyöstä:

Yhteistyö lähikoulun (Rieskalähde) kanssa

~~Joulu-tammikuussa kuudesluokkalaiset huoltajineen saavat viettää päivän yläkoulussa oppitunteja seuraten. Päivän aikana kerrotaan opiskelusta yläkoulussa.~~

Joulu-tammikuun aikana oppilailla ja huoltajilla on mahdollisuus tutustua yläkouluun. Kevätlukukaudella huoltajille järjestetään yläkoulun puolesta avoin vanhempainilta/infotilaisuus.

~~Kuudensien luokkien huoltajille tulee sivistystoimelta kutsu avoimeen vanhempainiltaan, joka pidetään vuoden alussa. Maaliskuussa alakoulu saa tiedon yläkoulujen oppilasvalinnoista.~~

~~Maalis-huhtikuun vaihteessa järjestetään siirtymävaihepalaveri, jossa alakoulusta ovat mukana luokanopettaja ja tarvittaessa rehtori, erityisopettaja tai oppilashuollon edustaja. Yläkoulusta siirtymävaihepalaveriin osallistuvat oppilaanohjaaja ja laaja-alainen erityisopettaja sekä oppilashuollon edustaja. Siirtymävaihepalaverissa käsitellään opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät oppilasta koskevat tiedot.~~

Keväällä järjestetään siirtymävaihepalaveri, johon osallistuvat sekä opetus- että oppilashuoltohenkilöstöä tarpeen mukaan sekä ala- että yläkoulusta. Luokanopettaja kokoaa yhteistyössä muiden luokkaa opettavien opettajien, erityisopettajan ja oppilashuoltohenkilöstön kanssa luokkaansa koskevan opetuksen kannalta välttämättömimmän tiedon ja siirtää sen yläkoulun edustajien tietoon.

~~Toukokuussa kaikki 6.-luokkalaiset menevät tutustumaan tulevaan luokanvalvojaansa, tukioppilaihinsa ja omaan luokkaansa yhdeksi iltapäiväksi.~~

Kuudesluokkalaisille laaditaan tarvittavat tuen asiakirjat kevään aikana **niihin liittyviä kaupungin ohjeita ja aikatauluja noudattaen.**

Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteistyö muiden tahojen kanssa

-Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä koordinoi koulun sisäistä yhteistyötä sekä yhteistyötä muiden tahojen kanssa.

-Koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä kehitetään luokka-asteysteistyötä pitämällä kokouksia luokka-aste kohtaisesti.

-Luokka-asteet suunnittelevat, toteuttavat ja arvioivat opetusta yhteistyössä pyrkien oppilaiden tasa-vertaisuuteen.

-Yhteisopettajuuden myötä kehitetään opetushenkilökunnan yhteistyötaitoja.

-Koulukohtaiseen oppilashuoltoryhmään kutsutaan koulun ulkopuolisia yhteistyötahoja aiheen ja tarpeen mukaan.

5.3 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Hepokullan koulun kuvaukset kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käytöstä:

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan sopimattomaan käyttäytymiseen. Opettaja tai rehtori määrää oppilaan kasvatuskeskusteluun. Kasvatuskeskustelun järjestää sen määrännyt opettaja tai rehtori. Tarvittaessa opettaja tai rehtori kutsuu keskusteluun muita osapuolia.

Kasvatuskeskustelussa selvitetään itse tapahtunut sekä siihen johtaneet syyt ja seuraukset. Keskustelussa pyritään löytämään keinoja oppilaan koulussa tapahtuvaan käyttäytymisen ja hyvinvoinnin tukemiseen.

Kasvatuskeskustelun määrännyt opettaja tai rehtori ilmoittaa keskustelun ajankohdan huoltajalle. Huoltajalla on mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun, mikäli tilanne sitä vaatii. Kasvatuskeskustelun määrännyt opettaja tai rehtori kirjaa asiasta Wilma-merkinnän. Kasvatuskeskustelut käydään oppituntien ulkopuolella.

Mikäli oppilas määrätään useamman kerran samasta asiasta kasvatuskeskusteluun, on koulussa mahdollista ottaa käyttöön muita kurinpidollisia keinoja esim. jälki-istunto. Tämä koskee kaikkia koulussa tapahtuvia rikkeitä. Väkivaltaisesta ja uhkaavasta käyttäytymisestä määrättyjä kasvatuskeskusteluja käydään lukukauden aikana kaksi kertaa, jonka jälkeen siirrytään muihin kurinpidollisiin toimiin sekä kartoittamaan laajemmin oppilaan hyvinvointia.

Oppilaita informoidaan koulun kasvatuskeskustelukäytänteistä, järjestyssäännöistä ja kurinpidosta liittyvistä asioista koskevasta lainsäädännöstä lukukauden alussa järjestettävällä teematunnilla sekä luokassa opettajan toimesta ohjauksessa. Huoltajia informoidaan koulun vanhempainilloissa ja tapaamisissa. Koulua koskevista käytänteistä voi lukea myös kotiin lähetettävästä tiedotteesta tai koulun kotisivuilta.

5.4. Opetuksen järjestämistapoja

Yhdysluokkaopetus

Hepokullan koulussa elämäkatsomustietoa voidaan opiskella opiskellaan opetusryhmässä, jossa opiskelee oppilaita eri vuosiluokilta. Ryhmien muodostamiseen vaikuttavat oppilasmäärä, oppilaiden ikätaso sekä oppilaan viikkotuntimäärä.

Mikäli kiinteä yhdysluokka joudutaan perustamaan, pyritään oppilasmäärä pitämään kohtuullisena (20 oppilasta tai alle). Muutoin koulu noudattaa perusteiden ja kunnan opetussuunnitelman linjauksia ilman lisäyksiä.

6.2. Arvioinnin yleiset periaatteet

Hepokullan koulun kuvaus opintojen aikaisesta arvioinnista:

Hepokullan koulussa formatiivinen arviointi perustuu oppilaan ja opettajan luonnollisessa vuorovaikutuksessa tapahtuvaan ohjaukseen ja havainnointiin. Arvioinnin apuna käytetään säännöllisesti käytäviä oppilaan ja opettajan välisiä arviointikeskusteluja, kirjallisten ja suullisten tuotosten avulla tietojen ja taitojen arviointia, toiminnallisia arviointitapoja sekä **ryhmässä toimimisen taitoja arvioimalla työskentelytaitojen arviointia ryhmässä.**

Oppilas osallistuu itse opetettavan jakson tavoitteiden asettamiseen ja niiden arviointiin koko oppimisprosessin ajan. Itsearviointin apuna käytetään oman työskentelyn ja asian osaamisen arviointiin kohdistuvia itsearviointilomakkeita **sekä hyödynnetään vertaisarviointia.**

Oppilas osallistuu suunnitellusti arviointikeskusteluihin yhdessä huoltajiensa ja opettajan/opettajien kanssa sekä lisäksi ilman huoltajaa. Arviointilomakkeet täytetään ennen arviointikeskustelua, jossa asiasisältöjä avataan yhdessä.

6.4. Opintojen aikainen arviointi

6.4.1 Arviointi lukuvuoden aikana

Hepokullan koulussa **annetaan kaikilla luokka-asteilla välitodistus syyslukukauden päätteeksi.** ~~dokumentoitavat arviointikeskustelut käydään luokka-asteilla 1, 3 ja 4 kevätlukukauden alussa viikkoon kahdeksan mennessä. Arviointikeskustelut käydään yhdessä huoltajan ja oppilaan kanssa. Lomakkeet arkistoidaan keskustelun jälkeen ja ajankohta kirjataan Wilmaan.~~

~~Luokka-asteella 5 annetaan syyslukukauden päätteeksi numeerinen väliarviointi.~~

Siirtymävaiheissa luokka-asteilla 2 ja 6 arviointi- ja ohjauskeskustelut käydään kevätlukukauden aikana.

Mahdollinen täydentävä sanallinen arviointi suoritetaan avaamalla arviointi huoltajalle keskustelun muodossa. **Näitä arviointiin liittyviä keskusteluja käydään erityisesti 1.-luokan ja uusien oppilaiden huoltajien kanssa. Arviointiin liittyviä keskusteluja käydään huoltajien kanssa tarvittaessa kaikilla luokka-asteilla ja erityisesti tukea tarvitsevien oppilaiden kohdalla.**

6.4.3 Opinnoissa eteneminen perusopetuksen aikana

Opinnoissa eteneminen vuosiluokittain

~~Mikäli näyttää siltä, että oppilaalla on vaikeuksia suorittaa vuosiluokan oppimäärää hyväksytysti, tulee huoltajia informoidaan oppilaan tilanteesta viimeistään **talvilomaan mennessä** kevään väliarviointikeskustelussa.~~ Arviointikeskustelun avulla ~~yhteydessä~~ suunnitellaan oppilaan tilanteeseen sopiva menettelytapa: tuen tason määrittely, luokan kertaaminen tai oman opinto-ohjelman mukaisesti eteneminen vuosiluokkiin sitomattomasti. **Erityisopettajan toimesta tarkistetaan, että kaikki tuen muodot on tarjottu.**

6.5 Käyttäytymisen arviointi

Hepokullan koulun kuvaus käyttäytymisen arvioinnista:

10 Erinomainen

- * **Oppilas käyttäytyy** asiallisesti ja vastuuntuntoisesti sekä toimii rehellisesti ja luotettavasti.
- * **Oppilas toimii** kouluyhteisössä myönteisesti ja aktiivisesti, ottaa huomioon muut ihmiset ja kantaa vastuuta yhteisistä asioista sekä ymmärtää vastuunsa ympäristöstä.

- * **Oppilas ymmärtää** sääntöjen ja ohjeiden merkityksen sekä toimii omalla esimerkillään mallina muille. Oppilas osallistuu aktiivisesti koulun toimintakulttuurin kehittämiseen.

9 Kiitettävä

- * **Oppilas käyttäytyy** asiallisesti ja vastuuntuntoisesti sekä toimii rehellisesti ja luotettavasti.
- * **Oppilas toimii** myönteisesti kouluyhteisössä, ottaa huomioon muut ihmiset ja ymmärtää vastuunsa ympäristöstä.
- * **Oppilas ymmärtää** sääntöjen ja ohjeiden merkityksen sekä noudattaa niitä ja käy säännöllisesti koulua.

8 Hyvä

- * **Oppilas käyttäytyy** pääsääntöisesti asiallisesti ja vastuuntuntoisesti sekä toimii rehellisesti ja luotettavasti.
- * **Oppilas toimii** pääsääntöisesti myönteisesti kouluyhteisössä, ottaa huomioon muut ihmiset ja ymmärtää vastuunsa ympäristöstä
- * **Oppilas ymmärtää** pääsääntöisesti sääntöjen ja ohjeiden merkityksen sekä noudattaa niitä ja käy säännöllisesti koulua.

7 Tyydyttävä

- * **Oppilas käyttäytyy** useimmiten asiallisesti ja vastuuntuntoisesti sekä toimii useimmiten rehellisesti ja luotettavasti.
- * **Oppilas toimii** useimmiten myönteisesti kouluyhteisössä, ottaa useimmiten huomioon muut ihmiset ja ymmärtää useimmiten vastuunsa ympäristöstä
- * **Oppilas ymmärtää** yleensä sääntöjen ja ohjeiden merkityksen sekä yleensä noudattaa niitä ja käy säännöllisesti koulua.

6 Kohtalainen

- * **Oppilaan käyttäytyminen** on vaihtelevaa ja toisinaan epäasiallista. Lisäksi sääntöjen noudattaminen on haastavaa.
- * **Oppilas toimii** passiivisesti ja/tai häiritsevästi kouluyhteisössä, eikä osaa ottaa huomioon muita ihmisiä eikä ymmärrä vastuutaan ympäristöstä.
- * **Oppilas ymmärtää** puutteellisesti sääntöjen ja ohjeiden merkityksen sekä noudattaa niitä vaihtelevasti, ja mahdollisesti käy epäsäännöllisesti koulua.

5 Välttävä

- * **Oppilas käyttäytyy** useimmiten epäasiallisesti eikä kanna vastuutaan koulutyöstä, toimii epärehellisesti ja epäluotettavasti. Lisäksi häiritsee usein muiden työrauhaa.
- * **Oppilas toimii** useimmiten negatiivisesti kouluyhteisössä, ei ota huomioon muita ihmisiä eikä ymmärrä vastuutaan ympäristöstä.
- * **Oppilas ei ymmärrä** sääntöjen ja ohjeiden merkitystä eikä yleensä noudata niitä, ja mahdollisesti käy epäsäännöllisesti koulua.

4 Heikko

- * **Oppilas käyttäytyy** pääsääntöisesti epäasiallisesti ja häiritsee jatkuvasti työrauhaa sekä toimii epärehellisesti ja epäluotettavasti.
- * **Oppilas toimii** pääsääntöisesti negatiivisesti kouluyhteisössä, ei ota huomioon muita ihmisiä eikä

ymmärrä vastuutaan ympäristöstä.

- * **Oppilas ei ymmärrä** sääntöjen ja ohjeiden merkitystä eikä noudata niitä, lisäksi oppilas käy epäsäännöllisesti koulua.

6.11.3 Välitodistus

Hepokullan koulun kuvaus väliarvioinnin ajankohdasta ja muodosta

Kaikilla luokka-asteilla annetaan välitodistus syyslukukauden päätöspäivänä. Välitodistus noudattelee lukuvuositodistuksen mallia. Välitodistus on sanallinen vuosiluokilla 1-3 ja numeerinen vuosiluokilla 4-6. Arviointikeskustelujen avulla avataan huoltajalle väliarviointia tarvittaessa.

7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Hepokullan koulun kuvaus huoltajien tiedottamisesta poissaoloihin liittyvistä käytänteistä:

Koulutulokkaiden huoltajia tiedotetaan käytänteistä koulutulokasinfon yhteydessä toukokuussa. Lisäksi asiasta löytyy syksyisin päivitettävä tiedote koulun kotisivuilta. ~~Huoltajille jaetaan lukuvuoden alussa tiedote, jossa kuvataan hyvät käytänteet poissaoloihin puuttumiseksi sekä toimintamalli runsaisiin ja epäselviin poissaoloihin.~~ Koulun käytänteet käydään läpi vanhempainilloissa – etenkin ensimmäisen ja neljännen luokan syksyllä. ~~Tiedote on saatavilla myös sähköisessä muodossa.~~ Tarvittaessa poissaoloihin liittyviä hyviä käytänteitä käydään läpi myös oppilaskohtaisissa tapaamisissa tai yhteydenotoissa.

Poissaolojen seurannassa noudatetaan kaupungin poissaolomallia.

7.1.1 Ohjaus tuen aikana

Hepokullan koulun tiedonsiirtokäytäntö:

~~Siirtymävaiheissa~~ **Nivelvaiheissa** ja oppilaan siirtyessä ~~uuteen~~ **toiseen** kouluun tiedonsiirrosta vastaa ensisijaisesti luokanopettaja tai erityisluokanopettaja, yhteistyössä rehtorin, erityisopettajan ja tarvittaessa muiden toimijoiden kanssa.

7.1.2 Kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana

Hepokullan koulun kuvaukset siitä, miten huoltajille annetaan tietoa koulussa annettavan tuen muodoista yleisesti sekä kotien kanssa tehtävästä yhteistyön muodoista ja periaatteista:

Koulutulokkaiden tutustumispäivän yhteydessä järjestetään huoltajille info-tilaisuus, jossa esitellään koulun yleisiä käytäntöjä sekä erityisopettajan toimesta opiskeluun liittyvät tuen muodot ja tasot.

Koulussa järjestetään huoltajille lukuvuoden aluksi ~~tarvittaessa~~ **huoltajatapaamisia ja/tai** vanhempainilta, jossa käydään läpi tuen tasot ja tuen muotoihin liittyvät asiakirjat. Pedagogiset asiakirjat luodaan ja päivitetään yhteistyössä huoltajien kanssa. Huoltajille on koululta saatavana lomake, jonka avulla huoltaja voi valmistautua pedagogisten asiakirjojen tekoon. Pedagogisia asiakirjoja päivitetään tarvittaessa. Koulun vaihdon/siirtymävaiheen tiedonsiirron hoitaa luokanopettaja tai erityisluokanopettaja. Tarvittaessa rehtori ja erityisopettaja tukevat opettajaa **tiedonsiirrossa ja tuen määrittelyssä**.

7.3.2 Oppimissuunnitelma tehostetun tuen aikana

Hepokullan koulun oppimissuunnitelman lukitsemis- ja arviointikäytäntö:

Oppimissuunnitelman tulostaa, lukitsee, allekirjoituttaa ja arkistoi ensisijaisesti luokanopettaja. Asiakirjan arkistoinnista Primuksessa vastaa koulusihteeri yhteistyössä luokanopettajan tai erityisopettajan kanssa.

7.4 Erityinen tuki

Hepokullan koulun kuvaukset yleisopetuksen yhteistyöluokan määräytymisestä sekä yhteistyön yleisistä periaatteista:

Hepokullan koulussa pienluokan oppilaat toimivat yhteistyössä muun opetuksen kanssa erilaisin integraatio- ja yhteistyöjärjestelyin. Yhteistyöluokka määräytyy ensisijaisesti oppilaan ikätason mukaan, kuitenkin huomioiden oppilaan erityiset eriyttämisen tarpeet. Rehtori määrittelee pienluokan oppilaille yhteistyöluokan yleisopetuksen perusopetusryhmästä konsultoituaan erityis- esi- ja alkuopettajia.

Yhteistyömuodot ovat moninaisia, kuten koulun yhteiset tapahtumat, teemapäivät ja retket. Integrointi tapahtuu monipuolisesti ja osana koulunkäyntiä. Pienluokkaoppilas voi osallistua eri oppiaineiden tunneille hänelle määrätyn yleisopetuksen oppilasryhmän kanssa. Pienluokka ja yleisopetuksen oppilasryhmät voivat muodostaa joustavia oppilasryhmiä eri oppiaineissa. Pienluokan oppilaan integraation vähimmäismäärä on yksi opitunti viikossa.

Yhteistyömuotoja arvioidaan ja kehitetään oppilaan itsearvioinnin, oppilasryhmän vertaisarvioinnin ja opettaja-oppilas -arviointikeskustelujen avulla. Integraation muotoja kehitetään osana koko koulun kehittämistointia. Erityisluokanopettaja on vastuussa pienluokan oppilaan kokonaistilanteen seuraamisesta. Seuranta tapahtuu yhteistyössä yleisopetuksen yhteistyöluokan opettajan kanssa. Integraatio- ja yhteistyöjärjestelyt kirjataan oppilaan HOJKSiin. Kirjauksesta huolehtii pienluokan erityisluokanopettaja. Oppilas osallistuu ikätasonsa mukaisesti oman työnsä suunnitteluun ja arviointitapaamisiin. Mahdollista siirtoa pienluokalta yleisopetukseen edeltää ennalta yhdessä opettajien, oppilaan ja huoltajien kanssa suunniteltu vähintään 2-4 viikkoa kestävä kokeilujakso omassa yhteistyöluokassa.

7.4.3 Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma

Hepokullan koulun käytäntö HOJKSin lukitsemisessa:

HOJKSin tulostaa, lukitsee, allekirjoituttaa ja arkistoi ensisijaisesti luokanopettaja tai erityisluokanopettaja.

7.4.5 Pidennetty oppivelvollisuus

Opetus suunnitellaan yhteistyössä tarvittavien tahojen (kuten opetus- ja terveyshuolto) ja oppilaan huoltajien kanssa. Pidennetty oppivelvollisuus järjestetään oppilaan lähtökohdat huomioiden moniammatillisessa yhteistyössä.

7.5.1 Tukiopetus

Hepokullan koulun kuvaukset tukiopetuksen, omakielisen opetuksen ja maahanmuuttajien tuetun opetuksen toimintamalleista, työnjaosta ja yhteistyöstä:

Hepokullan koulussa tukiopetusta voivat antaa kaikki opettajat. Tukiopetusta järjestetään pääsääntöisesti oppilaan omien oppituntien ulkopuolella. Sitä voidaan myös pitää oppituntia lyhyemmissä osissa. Tukiopetus voi olla luokkatasoon kohdistuvaa tai luokkarajat ylittävää aihesidonnaista opetusta.

Omakielistä opetusta antavien opettajien (OMO-opettajat) kanssa tehdään säännöllisesti yhteistyötä. Luokanopettaja ja OMO-opettaja suunnittelevat yhdessä oppilaalle annettavan tuen. Opetus voi olla samanaikais-, pienryhmä- tai yksilöopetusta.

Maahanmuuttajien tuettu opetus (MATU-opetus) järjestetään oppilaan oppituntien puitteissa opetushenkilöstön toimesta. Opetus voi olla yksilö-, ryhmä-, tai luokkaopetusta.

Tukiopetuksesta, omakielisestä opetuksesta ja maahanmuuttajien tuetusta opetuksesta sovitaan yhteistyössä huoltajien ja opetusta antavien opettajien kanssa. Pidetyt tukiopetustunnit kirjataan Wilmaan opetusta antavan opettajan toimesta.

7.5.2 Osa-aikainen erityisopetus

Hepokullan koulun kuvaukset osa-aikaisen erityisopetuksen toimintamallista, työnjaosta ja yhteistyöstä:

Hepokullan koulussa annetaan osa-aikaista erityisopetusta samanaikaisopetuksena, pienryhmäopetuksena sekä henkilökohtaisena intensiiviopetuksena. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan kaikilla tuen tasoilla, painottuen kuitenkin tehostetun ja erityisen tuen tarpeisiin.

Osa-aikainen erityisopetus voi olla jaksottaista, tarpeita kartoittavaa tai ohjaavaa. Se voi olla myös pitkäkestoista ja säännöllistä, jolloin tästä on merkintä oppilaan pedagogisessa asiakirjassa. Oppilaan osallistuessa osa-aikaiseen erityisopetukseen erityisopettaja merkitsee Wilmaan tukimerkinnän joko **yksittäisestä tapahtumasta** yksilökäynnistä tai pidempiaikaisesta jaksosta.

Opetusta ja sen tukimuotoja suunnitellaan ja arvioidaan ensisijaisesti yhteistyössä luokanopettajan, erityisopettajan, oppilaan ja huoltajien kanssa. Tarvittaessa myös oppilashuoltohenkilöstö sekä muut huoltajien hyväksymät yhteistyötahot voivat osallistua.

8.4. Oppilashuoltosuunnitelmat

Hepokullan koulun koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä (KOR)

- Kokoonpanoon kuuluvat: rehtori, erityisopettaja, oppilaskunnan ohjaava opettaja, opettajaedustaja, koulun turvallisuusvastaava, terveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi sekä muita asiantuntijoita ja viranomaistahoja tarvittaessa.
- Kokoontuminen säännöllisesti, vähintään kerran kuukaudessa. ~~kuukauden viimeisenä tiistaina klo 8.00–9.00.~~
- Oppilaat tulevat kuulluiksi oppilaskuntatoiminnan välityksellä ja huoltajat vanhempainyhdistyksen tai huoltajille suunnattujen kyselyjen kautta. Vanhempainyhdistykseltä ja oppilaskunnan hallitukselta voidaan pyytää lausuntoja ja ehdotuksia.
- Yhteistyökumppanit: mm. alueen päiväkodit, seurakunta, ~~iltapäiväkerho (Kansallinen lastenliitto ry)~~, Rieskalähteen koulu, terveydenhuolto, ~~Luolavuoren koulu Hepokullan yksikkö~~, ja keskitetyn palvelun koulut. ~~ja alueelliset pienluokat.~~
- Toimintaa arvioidaan huhti-toukokuun kokouksessa, ~~johon voivat osallistua kaikki opettajat ja koulunkäynnin ohjaajat.~~ Kokoukseen kutsutaan KOR-ryhmän toimesta vanhempainyhdistyksen ja oppilaskunnan edustaja.

- Arviointi ja kehittäminen tapahtuvat myös huoltajille, oppilaille ja henkilökunnalle suunnattujen kyselyiden pohjalta.

Järjestyssäännöt

Koulun järjestyssääntöjen avulla pyritään luomaan kaikille turvallinen ja viihtyisä oppimisympäristö. Sääntöjen avulla oppilas oppii ottamaan vastuuta itsestään, muista kouluyhteisön jäsenistä sekä ympäristöstään.

HEPOKULLAN KOULUN JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Koulumme järjestyssääntöjen tarkoituksena on taata kaikille koulussa työskenteleville työrauha ja turvallinen työympäristö.

1. Opiskelun tukemiseksi

- Valmistaudun oppituntiin huolehtimalla kotitehtävistäni ja koulutarvikkeistani.
- Olen ajoissa oppitunnilla valmiina tunnin alkuun.
- Huolehdin omalta osaltani siitä, että luokassa säilyy työrauha.
- Tuon kouluun vain opiskelun kannalta tarpeellisia opettajan hyväksymiä tarvikkeita ja laitteita.

2. Työviihtyvyyden lisäämiseksi

- Säilytän tavaroita niille osoitetuilla paikoilla. Huolehdin pulpettini siisteydestä.
- Palautan käyttämäni koulun tarvikkeet omille paikoilleen käytön jälkeen.
- Huolehdin sisätilojen ja pihan siisteydestä sekä suojelen pihan istutuksia.
- En käytä kulkuvälineitä (esim. polkupyöriä) koulun piha-alueella ja säilytän niitä asianmukaisilla paikoilla.

3. Turvallisuuden ylläpitämiseksi

- Väkivaltaista käytöstä tai minkäänlaista kiusaamista en hyväksy omalta enkä muiden taholta.
- En poistu koulun alueelta koulupäivän aikana ilman lupaa.
- Käytän koulutiloissa liikkuessani opettajan antamia kulkureittejä.
- Kouluun saapuessani tulen koulun piha-alueelle asti.
- Käytän kypärää koulumatkoilla pyöräillessäni.

4. Yleistä

- Poissaolostani huoltajani ilmoittaa koululle opettajan ohjeistuksen mukaisesti, kuitenkin viimeistään kolmantena poissaolopäivänä.
- Olen korvausvelvollinen, jos tahallani, huolimattomuuttani tai järjestyssääntöjen vastaisesti toimimalla rikon tai vahingoitan koulun tai toisen omaisuutta.
- Noudatan opettajien tai koulun muun henkilökunnan antamia ohjeita ja puhuttelen heitä asiallisesti ja kohteliaasti.

5. Rangaistukset

Opettajat tai rehtori määrittelevät sääntöjen rikkomisesta seuraavat rangaistukset.

• Käytännön järjestelyt:

- Huoltaja ilmoittaa poissaolosta opettajan ohjeistuksen mukaisesti.
- Opettajat tai rehtori määrittelevät sääntöjen rikkomisesta aiheutuvat seuraamukset.

• Asianmukainen käyttäytyminen

- Huolehdin kotitehtävistäni ja koulutarvikkeistani.
- Olen ajoissa oppitunnilla ja valmistaudun alkavaan tuntiin opettajan ohjeiden mukaisesti.
- Huolehdin omalta osaltani luokan työrauhasta.
- Puhuttelen aikuisia ja lapsia asiallisesti ja kohteliaasti.
- En hyväksy väkivaltaista käytöstä tai minkäänlaista kiusaamista omalta enkä muiden taholta.
- Noudatan opettajan tai koulun muun henkilökunnan antamia ohjeita.
- Tarkempia määräyksiä esineistä tai aineista sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä
 - Opettajalla on oikeus takavarikoida opetusta häiritsevät tai vaaralliset esineet.
 - Päihteiden käyttö ja kouluun tuominen on kiellettyä ja rangaistavaa.
 - Pidän kännykän äänettömänä, en käytä kännykkää koulupäivän aikana.
- Koulun omaisuuden käsittely
 - Palautan käyttämäni koulun tarvikkeet omille paikoilleen käytön jälkeen.
 - Ilmoitan opettajalle, jos olen aiheuttanut vahinkoa.
- Oppilaan velvollisuus korvata aiheuttamansa vahinko
 - Olen korvaus- tai siivousvelvollinen, jos tahallani, huolimattomuuttani tai järjestyssääntöjen vastaisesti toimimalla rikon, vahingoitan tai sotken koulun tai toisen omaisuutta.
 - Vahingoista tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai tämän muulle lailliselle edustajalle.
- Koulun tilojen siisteydestä huolehtimisesta
 - Huolehdin pulpettini siisteydestä.
 - Säilytän tavaroita niille osoitetuilla paikoilla.
 - Jätän yhteiset tilat siistiksi.
 - Huolehdin pihan siisteydestä ja varon vahingoittamasta pihan istutuksia.
- Oleskelu ja liikkuminen koulurakennuksissa ja koulun alueella
 - Kouluun saapuessani tulen koulun piha-alueelle asti.
 - Käytän koulutiloissa liikkeessani opettajan määrittämiä kulkureittejä.
 - En poistu koulualueelta koulupäivän aikana ilman lupaa.
 - En käytä kulkuvälineitä koulun piha-alueella ja säilytän niitä asianmukaisilla paikoilla.
- Yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa on sovittu:
 - Käytän pyöräilykypärää koulumatkoilla oman turvallisuuteni vuoksi.

Rehtori on hyväksynyt järjestyssäännöt 28.5.2014 pidetyssä oppilaskunnan hallituksen kokouksessa.

Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

- Huoltajan tulee ilmoittaa oppilaan poissaolosta ensimmäisen poissaolopäivän aamuna tekstiviestillä opettajan työpuhelimeen. Opettaja kirjaa poissaolot Wilmaan. Mikäli poissaolo jatkuu pidempään, uusia tekstiviestejä ei tarvitse laittaa. Lisäselvitykset Wilman kautta.
- Noudatamme Turun kaupungin mallia poissaoloihin puuttumisessa.
- Opettajan on tarkistettava luokkansa oppilaiden poissaolot lokakuun, joulukuun, helmikuun ja touko-kuun lopussa (KOR muistuttaa asiasta). Jos poissaoloja on enemmän kuin 10%, opettajan on otettava

~~yhteyttä huoltajaan ja selvitettävä poissaolojen syyt. Ellei poissaolojen määrä vähene, opettajan tulee ryhtyä tilanteen vaatimiin toimenpiteisiin (esim. tuntien korvaaminen, lastensuojeluilmoitus).~~

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

- Koulu pyrkii tupakka- ja päihdevalistuksen järjestämiseen (mahd. koulun ulkopuolinen taho).
- Tupakan ja päihteiden käyttö, hallussapito ja kouluun tuominen on kielletty koulun järjestyssäännöissä. Mikäli opettaja huomaa oppilaalla olevan koulussa tupakkaa tai päihteitä, hän pyytää oppilasta luovutamaan ne pois.
- Tupakan ja päihteiden käytöstä tehdään aina ilmoitus oppilaan huoltajille ja lastensuojeluilmoitus sosiaaliviranomaisille. Tarvittaessa oppilaalle järjestetään koulukuraattorin tai koulupsykologin antamaa tukea sekä seurantakeskusteluja tilanteen sitä vaatiessa.
- Mahdollisiin epäilyihin puututaan myös ottamalla yhteyttä kotiin ja tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus. Mahdolliset rangaistukset annetaan koulun järjestyssääntöjen mukaisesti.
- Mikäli oppilas yrittää välttää terveyttä ja turvallisuutta vaarantavan aineen poisottamisen, opetushenkilöstöllä on oikeus tarkastaa oppilaan tavarat ja taskut. Tarkastuksen ja takavarikoinnin yhteydessä tulee huolehtia oppilaan perusoikeuksien toteutumisesta.
- Tarkastus- ja takavarikointioikeus koskee vain koulun työaikaa, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman mukaiseen toimintaan. Oppilaalle on ennen tarkastusta kerrottava tarkastuksen syy.
- Mikäli opettaja joutuu turvautumaan voimakeinoihin, tulee hänen antaa kirjallinen selvitys opetuksen järjestäjälle ja aineiden haltuunotto tulee kirjata. Asiasta ilmoitetaan huoltajalle mahdollisimman pian.
- Takavarikoitu tupakka ja alkoholi luovutetaan huoltajalle. Huumausaineet luovutetaan poliisille.

Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet

- Kuljetusta odottavat oppilaat ohjeistetaan opettajan toimesta.
- Kuljetusta oppilaat odottavat koulun alueella.
- Mahdollista odotusaikaa valvoo opettaja tai avustaja.

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Järjestyssääntöjen valvonnan systemaattisuus:

- Valvonta on turvattu koko koulupäivän ajan: välitunnit, ruokailu, käytävät, pukuhuoneet.
- Järjestyssäännöistä keskustellaan ja muistutetaan säännöllisesti. Vuosittain järjestetään teemaviikkoja, joiden avulla oppilasta herätetään huomaamaan/tarkkailemaan omaa käytöstään.
- **Vähintään** kaksi ulkovalvojaa valvoo jokaisella välitunnilla. Valvojat erottuvat keltaisilla liiveillä.
- Luokanopettaja pyrkii ensisijaisesti selvittämään kiusaamistapaukset. ~~Tarvittaessa kuraattori työskentelee kiiva koulutiimin rinnalla.~~ **Tarvittaessa kuraattori työskentelee luokanopettajan apuna.**
- Opetushenkilökunta puuttuu kaikkiin havaitsemiinsa tilanteisiin.
- Ruokahuoltohenkilöstö ohjaa oikeanlaiseen käytökseen ruokailussa.
- Kouluterveydenhoitaja, kuraattori ja koulupsykologi puuttuvat havaitsemiinsa tilanteisiin.
- Järjestetään keskusteluja yksittäisten oppilaiden kanssa ja kuullaan muita osapuolia.
- Tehdään tarvittaessa yhteistyötä huoltajien kanssa.
- Tarvittaessa tehdään yhteistyötä oppilashuoltohenkilöstön kanssa.
- Seurataan tilanteen kehittymistä.
- Vakavasta väkivallasta otetaan yhteys huoltajiin ja yhteydenotto tarvittaviin viranomaisiin.

Yksilöllinen tuki:

• KiVa-koulu-toiminta

KiVa-tiimi selvittää yhteistyössä luokanopettajan kanssa kiusaamistapauksia.

Kiusaamisepäilystä tiedon saanut aikuinen täyttää lomakkeen 1. Seulonta. Tämän jälkeen tapaus ohjataan KiVa-tiimille, jossa kiusaaminen on todettu jatkuvaksi toiminnaksi tai luokanopettaja käsittelee yksittäistapauksen osallisina olevien oppilaiden kesken. Lomakkeet 2-6 täyttää KiVa-tiimi.

Lomake 2: Keskustelu kiusatun kanssa

Lomake 3: Yksilökeskustelut kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa

Lomake 4: Yhteiskeskustelu

Lomake 5: Seurantakeskustelu kiusatun oppilaan kanssa

Lomake 6: Yhteinen seurantakeskustelu

KiVa-koulu oppituntien materiaali tukee yksilön taitoja toimia ryhmässä.

Yhteydenpito ja tiedottaminen koteihin tapahtuu Wilman ja reissuvihon välityksellä.

Oppilashuollon tukitoimet: mahdollinen ohjaaminen koulukuraattorille, koulupsykologille tai terveydenhoitajalle.

Yhteistyö huoltajien kanssa:

- Puhelinkeskustelut
- Wilma- viestit
- Reissuvihko
- Vanhempainvartit
- Vanhempainillat
- Huoltajatapaamiset
- Yhteydenotot kodin ja koulun välillä matalalla kynnyksellä avoimesti, luottamuksella toista osapuolta kunnioittaen.
- Yleisesti tiedottaminen

Yhteistyö tarvittavien viranomaisten kanssa:

- Ensisijaisesti ilmoitetaan tapahtumasta huoltajille
- MAR-ryhmässä asian käsittely ja oppilaskertomuksen kirjaaminen
- Lastensuojeluilmoitus
- Yhteistyötahoja: terveystoimi, sosiaalitoimi, poliisitoimi, pelastustoimi

Suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille :

- Suunnitelmat ovat nähtävillä henkilökunnalle koulun turvakansiossa ja KiVa-koulu kansiossa. Muita tahoja tiedotetaan vanhempainilloissa ja tiedotteilla.

Suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi:

- Päivittäminen lukuvuoden alussa.
- Seuranta opettajakokouksissa, huoltajapalaverissa, kyselyt, oppitunnit ja keskustelut.
- Arviointi lukuvuoden päättyessä.

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Koulun kriisityön tarkoituksena on tukea kriisissä olevan henkilön selviytymistä. Kriisityötä tehdään yhteistyössä vanhempien ja koulun yhteistyötahojen kanssa.

Kriisitilanteita ehkäistään ja niihin varaudutaan ennalta sovituin toimintamallein. Hepokullan koulu käyttää Turun Kaupungin hankkimaa 4Ks-palvelujärjestelmää, johon kirjataan koulun turvallisuuteen liittyvät keskeiset asiat. Kriisitilanteisiin varautumiseksi koulussa suoritetaan poistumis- tai sisääntulo-harjoitus vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Kriisiryhmän kokoonpano: Kriisisuunnitelmasta vastaa rehtori yhteistyössä turvallisuusvastaavan ja vuosittain nimetyn työryhmän kanssa. Ryhmää johtaa rehtori.

Yhteistyö ja keskinäinen työn- ja vastuunjako kriisitilanteisiin varauduttaessa sekä kriisitilanteissa:

Kriisiryhmän tehtävät:

- Ennaltaehkäisevät toimenpiteet (yleensä oppilashuollollisia tehtäviä)
 - Toimintamallien suunnittelu kriisien varalta
 - Kriisivalmiuden ylläpito tiedottamalla henkilökuntaa toimintamalleista
 - Kiusaamistapauksiin puuttuminen
 - Seuranta ja jälkipuinti
 - Oppilaiden henkisen hyvinvoinnin seuranta ja auttaminen koulussa
- Kriisiryhmän tehtävät kriisioloissa
 - Toiminnan organisointi ja johtaminen
 - Yhteydenpito asiantuntijoihin
 - Toimintaohjeiden antaminen opettajille ja henkilökunnalle
 - Henkisen tuen tarpeen arviointi ja jatkotoimenpiteiden järjestäminen yhteistyössä kotien kanssa
 - Työntekijöiden tukeminen

Pelastussuunnitelmaa ja turvallisuusohjeita päivitetään 4Ks-järjestelmässä. Koulun järjestyssääntöjen laatimisessa noudatetaan pelastussuunnitelmaa ja turvallisuusohjeita soveltuvien osien.

Toimintaohjeet erilaisissa äkillisissä kriisitilanteissa löytyvät Hepokullan koulun kriisisuunnitelmasta, joka on osa turvallisuussuunnitelmaa. Kriisisuunnitelma sisältää toimintaohjeet seuraavissa kriiseissä: poikkeava käyttäytyminen koulussa, kuolemantapaus (oppilas tai henkilökunta), oppilas menettää läheisensä sekä onnettomuudet koulussa.

Koulun turvallisuudesta ja ulkoisesta tiedottamisesta vastaa rehtori.

Turvallisuus – ja kriisisuunnitelman päivittäminen sekä epäkohtiin puuttuminen ovat turvallisuusvastaavan vastuulla samoin poistumisharjoitusten järjestäminen ja uusien työntekijöiden perehdyttäminen turvallisuussuunnitelmaan.

Psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen tapahtuu ensisijaisesti koulun kriisiryhmän kautta. Tarvittaessa otetaan yhteyttä kriisipäivystykseen. Jatkohoito järjestetään Turun kaupungin terveydenhuollon kautta.

Koululla on erillinen kriisisuunnitelma ja siitä Kriisisuunnitelmasta tiedottaminen, siihen perehdyttäminen ja toimintavalmiuksien harjoittelusta vastaa turvallisuusvastaava.

Kriisisuunnitelma päivitetään tarvittaessa muutosten osalta turvallisuusvastaavan toimesta. Kriisisuunnitelman toteutumista arvioidaan lukuvuosittain KOR:ssä.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

MAR-ryhmän kokoa se, jolla herää huoli yksittäisen oppilaan asioista. Sovitun ryhmän kokoonpanosta pyydetään sähköinen tai kirjallinen suostumus huoltajalta. Ryhmä valitsee keskuudestaan sihteerin, joka kirjaa oppilasta koskevat sovitut toimenpiteet ja muut vaaditut asiat oppilashuoltokertomukseen. Sihtööri huolehtii asiakirjan tallentamisesta arkistoon.

Oppilas ja huoltaja osallistuvat oppilaan tukitoimien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Oppilaan osallisuus toteutuu Hepokullan koulussa seuraavasti:

- Yhteisöllisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa:
 - Hyvinvointikyselyt
 - Oppilaskunta mukana järjestyssääntöjen laatimisessa
 - Yhteistyö vanhempainyhdistyksen kanssa
 - ~~○ KiVa-koulu-ohjelman toteuttaminen~~
 - Aktiivinen oppilaskuntatoiminta
 - ~~○ Paja&Parkki-toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen~~
 - Kummi – toiminta 1. ja 6.-luokilla
 - Koulun teemaviikkojen suunnittelu yhteistyössä oppilaskunnan kanssa
 - Oppilaita tiedotetaan koulun tarjoamista tukitoimista

Yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa:

- Henkilökohtaiset keskustelut oppilaan kanssa hänen tavoitteistaan ja tarpeistaan
- Esitellään oppilaille koulukuraattori ja koulupsykologi ja kerrotaan heidän tukitoimista

Huoltajan osallisuus toteutuu Hepokullan koulussa seuraavasti:

- Yhteisöllisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa:
 - Huoltajat voivat osallistua vanhempainyhdistyksen toimintaan.
 - Vanhempainyhdistys tekee yhteistyötä oppilaskunnan hallituksen kanssa järjestäen ja kehittäen koulun toimintaa ja tapahtumia.
 - Määräajoin huoltajille tehdään tyytyväisyyskysely, joka antaa heille mahdollisuuden vaikuttaa koulun toimintaan ja kehittää sitä.
 - Huoltajille järjestetään vanhempainiltoja sekä vanhempaintapaamisia.
 - Huoltajia tiedotetaan koulun tarjoamista tukitoimista.
 - Huoltajilla on mahdollisuus tutustua ja osallistua yhteisten tapahtumien myötä koulun toimintaan.
- Yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa:
 - Oppilaan tukitoimet suunnitellaan ja arvioidaan yhteistyössä huoltajien (ja oppilaiden) kanssa.
 - Palautekeskusteluissa (esim. koulupsykologin palautekeskusteluissa) mietitään oppilasta koskevia jatkotoimia yhdessä huoltajien kanssa.

Yhteistyö toteutetaan muiden kumppaneiden kanssa Hepokullan koulussa seuraavasti:

- Koulu kutsuu tarvittaessa muita yhteistyökumppaneita koulukohtaisen oppilashuollon (KOR) tapaamiseen.

Yhteistyökumppaneita ovat mm.

- sosiaalitoimi
- kasvat- ja perheneuvola
- nuorisotoimi
- koulupoliisi
- iltapäiväkerho
- seurakunta
- terveydenhuollon ammattilaisia

Yhteistyö toteutetaan opiskelun siirtymävaiheissa seuraavasti:

- Ala- ja ylänivelpalaverit
 - Oppilaan siirtyessä ala- tai yläkouluun, Hepokullan koulu arvioi ja suunnittelee yhteistyössä tulevan koulun kanssa oppilaan tukitoimia tarvittaessa.
 - Alanivel:
 - Alkuopetusvastaava opettaja vierailee esikoululaisten vanhemmille järjestettävässä kouluvalmiusillassa.
 - ~~Esipetoksen henkilökuntaa kutsutaan laajennettuun tiedonsiirtopalaveriin.~~ **Laaja-alainen erityisopettaja/pienluokanopettaja osallistuu erityisellä tuella koulunsa aloittavien esikoululaisten tiedonsiirtopalaveriin.**
 - Esikoululaiset tulevat tutustumaan kouluun **toukokuussa ja samalla järjestetään huoltajille infotilaisuus.**
 - Ylänivel:
 - Hepokullan koulun kuudesluokkalaiset käyvät tutustumassa Rieskalähteen yläkouluun, omaan lähikouluun.
 - Yläkoulujen henkilökuntaa kutsutaan laajennettuun tiedonsiirtopalaveriin.
 - Kuudesluokkalaiset käyvät tutustumassa tulevaan yläkouluun.

Oppilashuoltosuunnitelman toteutumisen arviointi

Oppilashuoltosuunnitelman toteutumista arvioidaan sekä lukuvuoden alussa että lopussa. KOR pohtii lukukauden lopussa mm. oppilashuoltotyön tarvetta, toteutumista ja kehittämistä.

Seurattavia asioita ovat mm.

- turvallisuus
- huoltajien osallistaminen
- oppilaiden osallistaminen
- ~~KiVa-koulu-ohjelman toteutuminen~~
- oppilashuollon palvelujen tarpeen määrä ja tarve
- kodin ja koulun välinen yhteistyö
- kriisisuunnitelman toteutuminen
- koulun toimintakulttuuri
 - työrauha
 - ilmapiiri
 - yhteiset teemat

Seurannassa käytettävät menetelmät :

- 1. ja 5.-luokille järjestettävät kouluterveyskyselyt
- vuoro vuosina järjestettävät laatukselyt oppilaille ja huoltajille
- seurattavien asioiden yhteenvedot käsitellään KOR-ryhmässä sekä opettajankokouksissa
- keskeisistä tuloksista tiedotetaan huoltajille Wilman sekä vanhempainiltojen välityksellä
- KOR tiedottaa tarvittaessa muita yhteistyötahoja

Seurantatietoja hyödynnetään Hepokullan koulun kouluyhteisön ja oppilashuoltotyön suunnittelussa ja toteuttamisessa.

~~28.5.2014~~ 30.11.2020

"Hyvä, että myös nuoremmat saavat välitodistuksen. Todistuksesta on helpompi nähdä missä olisi parannettavaa. Muutokset hyväksytty."

~~Hepokullan koulun oppilaskunta kokee, että heillä on mahdollisuus monin tavoin osallistua koulun toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Oppilaskunta kokee roolinsa kouluyhteisössä tärkeäksi ja haluaa vahvistaa sitä yhä. Oppilaskunnan jäsenet toivoisivat vertaistoiminnan aloittamista Hepokullan koulussa. Vertaistoiminnalla tarkoitetaan saman ikäisten oppilaiden kohtaamista ja tuen antamista ristiriitatilanteissa.~~

12.1 Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

Hepokullan koulun kuvaus valinnaisten taide- ja taitoaineiden tuntien käytöstä ja näiden tavoitteista, sisällöstä ja arvioinnista:

3. luokka-asteen kaksi(2) taide- ja taitoaineiden valinnaista vuosiviikkotuntia sijoitetaan musiikin ja kuvataiteen opetukseen, yksi kumpaankin aineeseen. Em. valinnaisten tuntien sisällöt ovat yhteisten oppiaineiden sisältöjä syventäviä ja ne arvioidaan osana oppiaineen arviointia.

12.2 Valinnaiset aineet

Hepokullan koulun kuvaukset koulukohtaisista valinnaisista aineista:

Neljänn(4.) vuosiluokan valinnaisten aineiden sisällöt liittyvät taide- ja taitoaineiden sisältöihin niitä syventäen ja/tai laajentaen. Valittavien aineiden sisällöt voivat vaihdella vuosittain ja ne kuvataan koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Näiden tuntien opetus tapahtuu pääsääntöisesti ko. luokka-asteen opettajien toimesta. Nämä yhden vuosiviikkotunnin valinnaiset aineet vuosiluokalla 4 katsotaan syventäviksi opinnoiksi, ne arvioidaan sanallisesti hyväksytty / hylätty ja niillä on mahdollista korottaa ko. aineen arviointia.

5.- 6.-luokkien valinnaisten aineiden tarjonta on laajempi. Valinnaisaine voi liittyä johonkin oppiaineeseen tai olla monialainen oppimiskokonaisuus. Valinnaiset aineet ja monialaiset oppimiskokonaisuudet arvioidaan sanallisesti hyväksytty / hylätty. Mikäli valinnaisaine liittyy johonkin oppiaineeseen, voi sillä korottaa ko. oppiaineen arviointia. Tarjonta vaihtelee vuosittain ja tavoitteet sekä sisällöt kuvataan koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Sisällöt muodostavat lukuvuoden mittaisen kokonaisuuden ja ryhmät muodostuvat yhteisesti viidennen ja kuudennen luokka-asteen oppilaista.

Oppilaat suorittavat seuraavan lukuvuoden valinnaisaineiden valinnat edellisen kevätlukukauden aikana tuolloisen aihetarjottimeen perustuen. Opetusryhmät pyritään muodostamaan siten, että opetusryhmän koko sijoittuisi välille 12 - 20.

Liite 1. Hepokullan koulun ohjaussuunnitelma

Koulun ohjaussuunnitelma vuosiluokilla 1-2: Koululaiseksi kasvaminen

Oppilaanohjauksen tavoitteet

- edistetään oppilaiden opiskeluvalmiuksien ja taitojen kehittymistä
- tuetaan vähitellen kasvavaa vastuunottoa koulutyöstä sekä omista tehtävistä ja tavaroista
- annetaan ohjausta tavoitteiden asettamisessa
- annetaan kannustavaa ja ohjaavaa palautetta tavoitteiden saavuttamisesta siten, että oppimaan oppimisen taidot vahvistuvat
- valitaan työtapoja ja palautteen antamisen tapoja, jotka mahdollistavat oppilaiden myönteisen käsityksen muodostumisen itsestään oppijoina ja ryhmän jäseninä
- ohjataan vuorovaikutustaitojen harjoitteluun ja ryhmässä toimimiseen
- kannustetaan osallisuuteen omassa lähiympäristössään

Oppilaanohjauksesta vastaa ensisijaisesti luokanopettaja yhteistyössä muiden lasta ohjaavien opettajien ja ohjaajien kanssa. Ohjaus toteutuu kiinteänä osana opetusta sekä koulun muuta toimintaa. Opetus tukee monin tavoin oppilaanohjauksen tavoitteita, kuten mm. opiskelu erilaisissa ja erikokoisissa ryhmissä sekä välineiden ja työtapojen vaihteleva käyttö erilaiset oppimistyyli huomioiden.

Oppilaita ja oppilasryhmiä kannustetaan asettamaan tavoitteita, joita seurataan aktiivisesti. Lisäksi oppilaat osallistuvat joka kolmas vuosi suoritettavaan kyselyyn, jossa selvitetään opiskelumotivaatiota, oppimistyyliä, tavoitteiden toteutumista ja kouluviihtyvyyttä. Tavoitteiden toteutumista seurataan mm. vertais- ja itsearviointin avulla sekä opettajan ja oppilaan välisin arviointikeskusteluin. Oppilaita kannustetaan osallistumaan oppilaskuntatyön eri tasoihin: luokkatuomiorikunta ja koulun oppilaskunnan hallitus. Tavoitteita tukevat muun muassa käytössä olevat koulun oma kummitoiminta sekä Tunne- ja turvataito -ohjelmat.

Siirtymävaiheessa koulun ja esiopetuksen henkilöstö toimii yhteistyössä sujuvan siirtymän edistämiseksi. Tarvittaessa tehdään moniammatillista yhteistyötä oppilashuoltohenkilöstön kanssa.

1.-2.-luokilla kodin ja koulun välinen yhteistyö on tiivistä ja toteutuu vanhempainiltojen, tapaamisten ja muiden keskustelujen kautta. Keskusteluissa käsitellään oppilaan koululaiseksi kasvamista, esim. oppimisvalmiuksia, motivaatiota, käsitystä itsestään oppijana ja ryhmän jäsenenä sekä vastuun ottamista koulutyöstä. Haasteiden ilmetessä oppilaanohjauksella tuetaan oppilaita ja huoltajia koulunkäyntiin ja tulevaisuuteen liittyvässä päätöksenteossa.

Työelämään tutustuminen painottuu opettajan välittämään tietoon, mahdollisiin huoltajavierailuihin ja käytettävissä olevaan sähköiseen materiaaliin. Oppilaat tutustuvat koulussa työskenteleviin ammattiryhmiin ja suorittavat luokissa heille määrättyjä ikätasoon sopivia työtehtäviä.

Koulun ohjaussuunnitelma vuosiluokilla 3-6: Oppijana kehittyminen

Oppilaanohjauksen tavoitteet

- tuetaan oppilaita opiskelustrategioidensa tunnistamisessa ja kehittämisessä
- vahvistetaan kykyä asettaa itselle tavoitteita ja arvioida tavoitteiden saavuttamista
- edistetään oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä
- autetaan oppilaita omaksumaan erilaisia opiskelussa tarvittavia oppimisen, työskentelyn, tiedon omaksumisen sekä tiedonhallinnan taitoja ja menetelmiä
- autetaan oppilaita tunnistamaan oppiaineiden ominaispiirteitä sekä valitsemaan kuhunkin oppiaineeseen soveltuvia opiskelumenetelmiä
- tuetaan sosiaalisten taitojen ja ryhmässä toimimisen taitojen kehittymistä
- tuetaan oppilaita kehittämään elämässä tarvittavia taitoja
- tuetaan oppilaita vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään oppijana

- ohjataan oppilaita tunnistamaan ja arvostamaan sekä omia että toisten vahvuuksia, kykyjä ja taitoja
- tuetaan oppilaita ottamaan vastuuta elämästään, opiskelustaan, valinnoistaan sekä toiminnastaan ryhmän ja lähiyhteisönsä aktiivisena jäsenenä ja toimijana
- tarjotaan mahdollisuuksia osallisuuteen ja vaikuttamiseen omassa kouluyhteisössä ja lähiympäristössä
- edistetään oppilaiden opiskeluvalmiuksien ja taitojen kehittymistä
- edistetään oppilaiden ammatillisen kiinnostuksen heräämistä

Oppilaanohjauksesta vastaa ensisijaisesti luokanopettaja yhteistyössä muiden lasta opettavien opettajien ja ohjaajien kanssa. Ohjaus toteutuu kiinteänä osana opetusta sekä koulun muuta toimintaa. Opetus tukee monin tavoin oppilaanohjauksen tavoitteita, kuten mm. opiskelu erilaisissa ja erikokoisissa ryhmissä sekä välineiden ja työtapojen vaihteleva käyttö erilaiset oppimistyyli huomioiden. Ohjaus painottuu alkuopetusta enemmän oppilaan oman vastuunkannon kasvattamiseen sekä oman opiskelun ja ajanhallinnan tavoitteelliseen suunnitteluun.

Oppilaita ja oppilasryhmiä kannustetaan asettamaan tavoitteita, joita seurataan aktiivisesti. Lisäksi oppilaat osallistuvat joka kolmas vuosi suoritettavaan kyselyyn, jossa selvitetään opiskelumotivaatiota, oppimistyyliä, tavoitteiden toteutumista ja kouluviihtyvyyttä. Tavoitteiden toteutumista seurataan mm. vertais- ja itsearvioinnin avulla sekä opettajan ja oppilaan välisin arviointikeskusteluihin. Oppilaita kannustetaan osallistumaan oppilaskuntatyön eri tasoihin: luokkatoimikunta, koulun oppilaskunnan hallitus, Turun Lasten Parlamentti. Tavoitteita tukevat muun muassa käytössä olevat Tunne- ja turvataito -ohjelmat.

Siirtymävaiheessa ala- ja yläkoulun henkilöstö toimii yhteistyössä sujuvan siirtymän edistämiseksi. Tarvittaessa tehdään moniammatillista yhteistyötä oppilashuoltohenkilöstön kanssa.

3.-6. -luokilla kodin ja koulun välinen yhteistyö toteutuu vanhempainiltojen, tapaamisten ja muiden keskustelujen kautta. Keskusteluissa käsitellään opiskelutaitoja, motivaatiota, käsitystä itsestään oppijana ja ryhmän jäsenenä, vastuun ottamista koulutyöstä, opiskelun tavoitteellisuudesta sekä ajanhallinnasta ja arjentaidoista. Haasteiden ilmetessä oppilaanohjauksella tuetaan oppilaita ja huoltajia koulunkäyntiin ja tulevaisuuteen liittyvässä päätöksenteossa.

Työelämään tutustuminen tapahtuu opettajan välittämän tiedon, huoltaja- tai asiantuntijavierailujen, työpaikavierailujen, sähköisen materiaalin sekä Yrityskylä-toiminnan avulla.

Liite 2. Hepokullan koulun taide- ja valinnaisten tuntien kuvaukset

Musiikki 1 vvh

Tavoitteet 3. luokka	S	Koulukohtainen	L
Osallisuus			
T1 rohkaista oppilasta osallistumaan yhteismusisointiin ja rakentamaan myönteistä yhteishenkeä yhteisössään.	S1 S3 S4	Hepokullan koulussa kannustetaan ilmaiseen itseään musiikin keinoin.	L2 L6 L7
T2 ohjata oppilasta luontevaan äänenkäyttöön ja laulamiseen sekä keho-, rytmi-, ja melodia ja sointusoittimien soitotaitoaan musisoivan ryhmän jäsenenä.	S1 S2 S4	Hepokullan koulussa opintokokonaisuuteen sisällytetään kaanon.	L2
T4 tarjota oppilaille mahdollisuuksia ääniympäristön ja musiikin elämykselliseen kuunteluun sekä ohjata häntä jäsentämään kuulemaansa sekä kertomaan siitä.	S1 S2 S3 S4	Hepokullan koulussa oppilaat kuuntelevat ja työstävät erilaisia musiikkiteoksia esim. Pekka ja susi- musiikkialia.	L2
T 7 ohjata oppilasta ymmärtämään musiikkikäsitteitä ja musiikin merkintätapojen periaatteita musisoinnin yhteydessä	S1 S2 S4	Hepokullan koulussa ohjataan oppilaita tunnistamaan nuotteja ja rytmejä mm. Musiikkimatikan avulla.	L4
T 8 ohjata oppilasta tunnistamaan musiikin vaikutuksia hyvin-	S1 S3	Hepokullan koulussa opetellaan käyttämään musisoinnissa musiikin	L3

vointiin sekä huolehti- maan musisointi ja ää- niympäristön turvalli- suudesta		välineistöä asianmukai- sesti esim. Ipad-sovel- luksia.		Kolmannen luokan valinnainen musiikki on osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa musiikin opetusta ja se arvioidaan osana tätä opetusta. Siitä ei tule erillistä arviota todistukseen. Kuvataide 1vvh Kolmannen luokan valinnainen kuvataide on osa yhteisenä oppiaineena opetettavaa kuvataiteen opetusta ja se arvioidaan osana tätä opetusta. Siitä ei tule erillistä arviota todistukseen.
T 9 ohjata oppilasta kehittämään musiikil- lista osaamistaan har- joittelun avulla osallis- tumaan tavoitteiden asettamiseen ja arvi- oimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin	S1- S4	Hepokullan koulussa ke- hitetään musisointitai- toja suorittamalla Rum- puajokortti 1 ja harjoittelemalla basso- säestystä vapailla kie- lillä. Tutustutaan kale- valaiseen melodiaan ja opetellaan soittamaan kanteleesta I, IV ja V- soinnut.		

Liite 3. Hepokullan koulun yhdenvertaisuussuunnitelma

1. Nykytilanteen kartoitus
2. Toimenpiteiden valinta
3. Konkreettiset toimenpiteet
4. Hyväksyminen ja tiedottaminen
5. Arviointi ja seuranta

Suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi Hepokullan koulun lukuvuosisuunnitelmaan

1. Nykytilanne: Hepokullan koulussa pidettiin oppilaille ja opetushenkilökunnalle keväällä 2016 koulun oma yhdenvertaisuuskysely. Lisäksi syksyllä 2016 oppilaille teetettiin perusopetuksen yhdenvertaisuuskysely. Molempien kyselyiden perusteella saimme hyvät tulokset yhdenvertaisessa kohtelussa. Heikoin tulos kyselyssä oli oppilaiden kokemus vaikuttaa työtapoihin sekä yhteisiin asioihin (ka. 2,9 vuosiluokilla 1-4 ja ka. 3,3 vuosiluokilla 5-6 asteikolla 1-4.)
2. Hepokullan koulussa aktivoidaan luokkatoimikuntia, kehitetään oppilaiden tietoisuutta vaikuttamismahdollisuuksista. Tehdään tasa-arvoinen palaute oppilaille näkyväksi ja arviointi suunnitellaan luokka-asteittain samanlaiseksi. Lisätään koulun pienluokkalaisten sisäistä integraatiota yleisopetuksen luokkiin.
3. Konkreettiset toimenpiteet yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumiseksi: Oppilaiden osallisuutta ja yhdenvertaisuutta lisätään säännöllisten luokkatuntien avulla. Jokaisessa yleisopetuksen luokassa tulee olla luokkatoimikunta. Luokkatoimikunta toimii yhteistyössä koulun oppilaskunnan kanssa. Pienluokan oppilailla on mahdollisuus osallistua kotiluokkansa luokkatoimikuntaan. LUTU-tunnit pidetään kaikissa luokissa jokaisen kuukauden alussa, 1.-5. päivän välisenä aikana. Arvioinnin yhtenäistämiseksi pidetään koko koulun tehostetun arvioinnin jaksoja samoja periaatteita käyttäen.
4. Yhdenvertaisuussuunnitelmasta informoidaan oppilaskuntaa ja vanhempainyhdistystä. Huoltajia tiedotetaan yhdenvertaisuussuunnitelmasta Wilman kautta. Välitetään yhdenvertaisuussuunnitelma koulun henkilökunnalle.

5. Yhdenvertaisuussuunnitelman arviointi ja seuranta: Koulussa on yhdenvertaisuusryhmä, jossa on opettajaedustus alkuopetuksesta, 3-4 luokilta ja 5-6 luokilta sekä KOR:n jäsen. Ko. ryhmä huolehtii yhdenvertaisuussuunnitelman tiedottamisesta ja täytäntöönpanosta sekä järjestää kyselyn kahden vuoden välein. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä oppilaskunnan ja vanhempainyhdistyksen kanssa.